

**4708 SAYILI YAPI DENETİMİ HAKKINDA KANUN KAPSAMINDA DENETİMİ
YÜRÜTÜLEN YAPILARA AİT TAZE BETONDAN NUMUNE ALINMASI,
DENEYLERİNİN YAPILMASI, RAPORLANMASI SÜREÇLERİNİN
İZLENMESİ VE DENETLENMESİNE DAİR TEBLİĞ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ile bu Kanun uyarınca bu süreçte yer alan kurum ve kuruluşlar ile ilgililerin görev ve sorumluluklarına ilişkin yürürlüğe konulan **(Değişik ibare:RG-22/2/2024-32468) 11/12/2020** tarihli ve 31331 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Malzemeleri ve Zemin Laboratuvarları Uygulama Yönetmeliği kapsamında taze betondan numune alınması, deneylerinin yapılması ve raporlanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

(2) Bu Tebliğ, Bakanlıktan izin belgesi almış laboratuvarlarca 4708 sayılı Kanun kapsamında denetimi yürütülen yapılardan taze beton numunelerinin alınması, bunlara yönelik deneylerin yapılması ile raporlanması süreçlerinin izlenmesi ve denetlenmesinde takip edilecek yola ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun 5 inci maddesi ile **(Değişik ibare:RG-22/2/2024-32468) 11/12/2020** tarihli ve 31331 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Malzemeleri ve Zemin Laboratuvarları Uygulama Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

- a) Bakanlık: **(Değişik ibare:RG-22/2/2024-32468) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği** Bakanlığını,
- b) Beton etiketi: Radyo frekansı ile kimlik tanımlama (RFID) teknolojisini kullanan etiketi,
- c) Beton kırım cihazı: Elektronik Beton İzleme Sisteminde kullanılacak olan beton basınç dayanım deneylerinin gerçekleştirildiği cihazı,
- ç) EBİS: Elektronik Beton İzleme Sistemini,
- d) EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş: Elektronik Beton İzleme Sistemini yürütmek üzere Bakanlık tarafından belirlenen kurum ve/veya kuruluşu,
- e) EBİS merkezi izleme yazılımı: Elektronik Beton İzleme Sistemine tanımlı tüm ekipman ile kullanıcıların kayıtlı olduğu ve tüm işlemlerinin takip edildiği web tabanlı uygulamayı,
- f) EBİS mobil yazılımı: Akıllı cihazlar üzerinde çalışan mobil uygulamayı,
- g) El terminali: Beton etiketi kimlik bilgilerini RFID teknolojisini kullanarak akıllı cihazlara aktaran mobil ekipmanı,
- ğ) Laboratuvar: İnşaat ve yapı malzemeleri ile ilgili ham madde ve mamul madde üzerinde ilgili standartlarına veya teknik şartnamelerine göre ölçüm, muayene, kalibrasyon yapabilen ve diğer özelliklerini tayin eden, Bakanlıktan izin almış tesisi,
- h) Numune: Taze beton numunesini,
- ı) Numune toplama istasyonu: Laboratuvara bağlı olarak Bakanlıktan izin almak kaydı ile kurulan, taze beton numunelerinin toplanarak küre tabi tutulduğu tesisi,
- i) Taşeron laboratuvar: İlgili laboratuvar tarafından arasında sözleşme imzalanmak suretiyle belirlenen Bakanlıktan izin belgeli diğer laboratuvarı,
- j) **(Ek:RG-24/3/2020-31078)** Karekodlu beton irsaliyesi: Kare şeklinde iki boyutlu azami 4 cm QR kod türünde barkoda sahip, barkod içerisinde irsaliye seri numarası, üretici firma vergi numarası, sevk tarihi ve saati, beton miktarı, beton dayanım sınıfı, 7/28 gün dayanım gelişim oranı, kıvam sınıfı, yoğunluk sınıfı, klorür içeriği sınıfı, agreganın en büyük tane büyüklüğü, su/çimento oranı, araç plaka numarası, çimento tipi, kimyasal katkı, mineral katkı ve lif bilgilerinin yer aldığı, sahaya gelen her mikserde bulunması gereken irsaliyeyi,

k) **(Ek:RG-24/3/2020-31078)** Beton mikser etiketi: Radyo frekansı ile kimlik tanımlama (RFID) teknolojisini kullanarak beton mikserinin plaka numarası ile beton üreticisini eşleştiren ve üzerinde Bakanlık logosu bulunan etiketi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Beton Numunesi Alınması, Alınan Numunelerin Kırılması, Beton

Kırım Cihazı ve Beton Etiketi

Beton numunesi alınması, deneylerin yapılması ve raporlanmasına ilişkin hususlar

MADDE 4 – (1) İlgili yapı denetim kuruluşu tarafından beton dökümü en az bir gün önce ilgili laboratuvara bildirilir.

(2) **(Değişik:RG-24/3/2020-31078)**⁽¹⁾ Laboratuvar personeline ilgili standardına uygun olarak alınan her bir taze beton numunesinin içerisine bir adet beton etiketi yerleştirilir ve şantiye mahalline gelen beton mikserinin etiketi ile karekodlu beton irsaliyesi el terminali ile okutularak kayıt altına alınır.

(3) **(Değişik:RG-22/2/2024-32468)** Yapı denetim kuruluşunun ilgili denetim elemanınca yapıya ilişkin bilgiler, laboratuvar personeline ise şantiye mahalline dökülen betona ilişkin bilgiler EBİS mobil yazılımına girilir. Laboratuvar personeline beton etiketi yerleştirilmiş numuneler el terminali vasıtası ile okutularak kayıt altına alınır ve yapının konumu doğrulanarak numune alma işlemi tamamlanır. Beton dökümü sırasında ilgili standardına uygun olacak şekilde alınan beton etiketli numuneler EBİS mobil yazılım üzerinden kaydedilir.

(4) Beton dökümü sırasında **(Ek ibare:RG-22/2/2024-32468)** şantiye şefi ile ilgili denetim elemanı şantiye mahallinde bulunur ve numuneler (Ek ibare:RG-22/2/2024-32468) şantiye şefi ile ilgili denetim elemanı huzurunda deneyi yapacak laboratuvar personeli tarafından alınır. Şantiye mahallinde (Ek ibare:RG-22/2/2024-32468) şantiye şefi ile ilgili denetim elemanınca EBİS mobil yazılımı üzerinden beton dökümünün ve numune alımının kendi huzurunda gerçekleştiğine yönelik onay işlemi gerçekleştirilir.

(5) İlgili standardına uygun olarak emniyetli bir şekilde şantiye mahallinde **(Ek ibare:RG-14/11/2020-31304)** saklama alanı veya saklama kutularında bekletilen beton etiketli numunelerin şantiye mahallinden çıkarılması sırasında, laboratuvar personeline el terminali ile okutularak EBİS mobil yazılımı üzerinde şantiye çıkış işlemi gerçekleştirilir.

(6) **(Değişik:RG-24/3/2020-31078)**⁽¹⁾ Laboratuvar personeline laboratuvar ve/veya numune toplama istasyonuna getirilen numuneler, küre tabi tutulmadan önce el terminali ile EBİS mobil yazılımı üzerinden okutulur. Numunelerin küre konulduğu kür odaları ve/veya kür havuzlarının günlük sıcaklıkları ile kür odalarının günlük bağıl nem oranları EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından ücretsiz sağlanacak sensörler vasıtasıyla EBİS Merkezi İzleme Yazılımına aktarılır.

(7) Numuneler, ilgili standardında belirtilen zamanda laboratuvarında yer alan beton kırım cihazında deneye tabi tutularak deney raporu EBİS merkezi izleme yazılımı aracılığıyla ilgili kullanıcı adı ve şifresi ile onaylanır.

(8) Laboratuvar tarafından bu maddenin ikinci, üçüncü, beşinci ve altıncı fıkralarına uygun alınan numunelerin içerisinde yer alan beton etiketlerinin herhangi bir nedenle zarar görmesi halinde, EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluşa bilgi verilir. Bu durum EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş yetkilisi ile laboratuvar denetim elemanı tarafından tutanak altına alınarak zarar gören etikete ait numune kırılır ve raporlanır.

Beton kırım cihazı ve el terminaline ilişkin hususlar

MADDE 5 – (1) **(Değişik:RG-14/11/2020-31304)** Beton kırım cihazı, sıcaklık ve bağıl nem ölçüm sensörleri, sıcaklık ve bağıl nem ölçüm aktarım cihazı **(Mülga ibare:RG-22/2/2024-32468)** EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluşa ait olup bu cihazlar laboratuvarın iş yoğunluğu ile orantılı olarak belirlenen adette olmak üzere laboratuvarların kullanımı için ücretsiz olarak teslim edilerek kurulumu gerçekleştirilir. **(Ek cümleler:RG-22/2/2024-32468)** El terminaleri laboratuvar kuruluşu tarafından EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluştan, 33.000 TL bedel karşılığında talep edilir. Bu bedel her yıl Bakanlıkça belirlenen oranda güncellenerek ilan edilir.

El terminalleri, bedeli laboratuvar kuruluşu tarafından EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş hesabına yatırıldıktan sonra yedi iş günü içinde laboratuvara gönderilir. Beton mikser etiketleri beton üreticisi tarafından EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluştan talep edilir. EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından ilk beton mikser etiketleri beton etiket bedeli alınmaksızın beton üreticisine gönderilir. Beton üreticisinin sahaya yolladığı her mikserde beton mikser etiketi bulunur.

(2) Beton kırım cihazlarının kalibrasyonu, sadece EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından yılda en az bir defa ücretsiz olarak TÜRKAK tarafından akredite edilmiş bir kalibrasyon kuruluşuna yaptırılır. Beton kırım cihazlarının kalibrasyonun cihazın garanti kapsamı dışında olmamak kaydı ile herhangi bir durumda yeniden yapılmasının gerekmesi halinde bu kalibrasyon sadece EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından ücretsiz yapılır.

(3) **(Değişik:RG-24/3/2020-31078)** Beton kırım cihazı, sıcaklık ve bağıl nem ölçüm sensörleri, sıcaklık ve bağıl nem ölçüm aktarım cihazı ile el terminallerinin bakım ve garanti kapsamındaki arızaları EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından ücretsiz olarak yapılır. Diğer arızalar ise laboratuvarca karşılanır.

(4) Beton kırım cihazı bakım ve arızaları ile kalibrasyonlarına yetkisi olmayan kişi ve/veya kurum ve kuruluşların müdahalesine izin verilmez. Yetkisiz kişi ve/veya kurum ve/veya kuruluşların müdahalesinden ilgili laboratuvar sorumludur.

Etiket talebi ve ücretlere ilişkin hususlar

MADDE 6 – (1) (Değişik:RG-24/3/2020-31078) Beton etiketleri EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından temin edilir. Etiket bedeli 8,30 TL (KDV hariç) olup, bu bedel her yıl Bakanlıkça ilan edilir.

(2) Beton etiketleri **(Değişik ibare:RG-22/2/2024-32468)** yapı müteahhidi tarafından EBİS merkezi izleme yazılımı üzerinden paketler halinde talep edilir. Beton etiket bedeli, **(Değişik ibare:RG-22/2/2024-32468)** yapı müteahhidi tarafından EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş hesabına yatırıldıktan sonra herhangi bir ilave ücret ödenmeksizin EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından **(Değişik ibare:RG-22/2/2024-32468)** yapı müteahhidine belirlenen laboratuvara teslim edilir.

(3) Laboratuvara ulaşan beton etiketleri, laboratuvar personeli tarafından EBİS mobil yazılımı üzerinden aktif hale getirilir ve etiket teslim alma işlemi tamamlanır. Aktif hale getirilen bu beton etiketleri ilgili laboratuvara tanımlanmış olduğundan diğer laboratuvarlar tarafından kullanılamaz.

Belgesi askıya alınan veya iptal edilen laboratuvarlara ilişkin hususlar

MADDE 7 – (1) Laboratuvar, kapsam listesindeki deneylere ilişkin aynı il sınırları içerisinde yer alan yalnız bir laboratuvar ile taşeron sözleşmesi düzenler. Laboratuvarın bulunduğu ilde ilgili deneylere ilişkin kapsama sahip başka bir laboratuvarın bulunmaması halinde, Valilik binası esas alınarak ilgili deneylere ilişkin kapsama sahip olan laboratuvarın yer aldığı en yakın ilde bulunan laboratuvar ile taşeron laboratuvar sözleşmesi düzenler.

(2) Laboratuvar her yıl vize denetimi esnasında taşeron sözleşmesini bir üst yazı ile il yapı denetim komisyonuna iletmek üzere **(Değişik ibare:RG-22/2/2024-32468)** çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüğüne bildirir. İl yapı denetim komisyonunca vize denetiminde her laboratuvarın taşeron laboratuvarı sisteme işlenir.

(3) **(Değişik:RG-24/3/2020-31078)** Laboratuvarın faaliyetleri, denetçisinin işten ayrılması veya vefatı, vizesinin yapılmaması, adres değişikliği ve/veya deney kabiliyetini etkileyecek türden tadilat ve benzeri durumlar ile belgesi kapsamında yer alan bir veya birkaç deney için kullandığı cihazın arızalanması halinde il yapı denetim komisyonunca askıya alınır. Bu süre zarfında deneyler taşeron laboratuvarında ilgili standardına uygun olarak gerçekleştirilir.

(4) **(Değişik:RG-24/3/2020-31078)** Laboratuvarın talebi doğrultusunda ve/veya Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça sözleşmesi feshedilen **(Ek ibare:RG-22/2/2024-32468)** , belgesi askıya alınan veya 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin onuncu fıkrasının (e) bendinin (Ek ibare:RG-22/2/2024-32468) (1) veya (2) numaralı alt bendi uyarınca belgesi iptal edilen laboratuvarların henüz deneye tabi tutulmamış numunelerinin deneyleri

taşeron laboratuvarında ilgili standardına uygun olarak gerçekleştirilir.

(5) Laboratuvar tarafından, taşeron laboratuvara gönderilecek numuneler el terminali vasıtası ile EBİS mobil yazılım üzerinden okutulur. Bu numuneler taşeron laboratuvar tarafından kırılır ve EBİS merkezi yazılımında taşerona ait kullanıcı adı ve şifre ile sisteme girilerek raporlanır. Raporlar, taşeron laboratuvarın personeline onaylanır.

Laboratuvarın feshi veya belge iptali durumunda beton kırım cihazı, el terminalleri ve beton etiketlerinin durumuna ilişkin hususlar

MADDE 8 – (1) Laboratuvarın talebi doğrultusunda ve/veya Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça sözleşmesi feshedilen ve/veya 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin onuncu fıkrasının (e) bendinin **(Ek ibare:RG-22/2/2024-32468) (1) veya** (2) numaralı alt bendi uyarınca belgesi iptal edilen laboratuvarında bulunan beton kırım cihazları ve el terminalleri, Merkez Yapı Denetim Komisyon Kararının Resmî Gazete’de ilanından sonra on beş iş günü içerisinde EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından çalışır durumda teslim alınır.

(2) Laboratuvarın talebi doğrultusunda ve/veya Merkez Yapı Denetim Komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça sözleşmesi feshedilen veya 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin onuncu fıkrasının (e) bendinin **(Ek ibare:RG-22/2/2024-32468) (1) veya** (2) numaralı alt bendi uyarınca belgesi iptal edilen laboratuvarın elinde bulunan kullanılmamış paket halindeki beton etiketleri, EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluşa iade edilir. İade edilen beton etiketi ücretleri, yedi iş günü içerisinde EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından ilgili yapı denetim kuruluşunun **(Ek ibare:RG-22/2/2024-32468) veya yapı müteahhidinin** hesabına yatırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Beton mikseri etiketi ve karekodlu beton irsaliyesi

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek:RG-14/11/2020-31304)⁽²⁾

(1) Beton mikseri etiketine ve karekodlu beton irsaliyesine ilişkin hükümler, Bakanlıkça 30/11/2020 tarihinden itibaren uygulanır.

Laboratuvarlarda bulunan beton kırım cihazı, el terminalleri ve beton etiketleri

GEÇİCİ MADDE 2- (Ek:RG-22/2/2024-32468)

(1) Bu maddenin yayımı tarihinden önce EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından laboratuvarlara ücretsiz olarak temin edilen el terminallerinin, bakım ve garanti kapsamındaki arızaları EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından 31/12/2024 tarihine kadar ücretsiz olarak karşılanır, ancak bu cihazlar 31/12/2024 tarihinden sonra kullanılamaz.

(2) Bu maddenin yayımı tarihinden önce yapı denetimi hizmet sözleşmeleri imzalanarak sözleşmesi devam eden işlerde EBİS kapsamında alınacak numuneler tamamlanıncaya kadar beton etiketleri yapı denetim kuruluşu tarafından EBİS merkezi izleme yazılımı üzerinden paketler halinde talep edilir. Beton etiket bedeli, yapı denetim kuruluşu tarafından EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş hesabına yatırıldıktan sonra herhangi bir ilave ücret ödenmeksizin EBİS hizmetlerinin alındığı kuruluş tarafından yapı denetim kuruluşunca belirlenen laboratuvara teslim edilir.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinden yedi gün sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini **(Değişik ibare:RG-22/2/2024-32468) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği** Bakanı yürütür.

(1) Bu değişiklik yayımı tarihinden 60 gün sonra yürürlüğe girer.

(2) Bu değişiklik 24/3/2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

	Tarihi	Sayısı
	18/12/2018	30629
	Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
	Tarihi	Sayısı
1.	24/3/2020	31078
2.	14/11/2020	31304
3.	22/2/2024	32468